

N:o 251.

Af herr **T. Zetterstrand**, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående försäljning till Luossavaara—Kiirunavaara aktiebolag af kronan tillhörig mark i Juckasjärvi socken i Norrbottens län m. m.

Uti propositionen n:o 85 har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att medgifva:

dels att för en köpeskilling af 10,000 kronor och öfriga vilkor till Luossavaara—Kiirunavaara aktiebolag må upplåtas eganderätten till ett område om 304,5 hektar, å en propositionen bilagd karta betecknad med Litt. A;

dels att under en tid af 50 år på angifna vilkor må till bolaget utarrenderas två med Litt. B och C betecknade områden om respektive 136 och 301 hektar,

och dels att för bebyggande må åt enskilde med eganderätt upplåtas två med Litt. X och X' betecknade områden om tillhoppa 165 hektar.

Med detta förslag, i hvad det afser utarrendering af områdena B och C samt försäljning af områdena X och X', har jag för min del intet att erinra, under den förhoppning, att vid bestämmande af arrendesumman samt tomternas köpeskillingar tillbörlig hänsyn tages till det allmännas intresse.

Hvad åter angår förslaget om försäljning till bolaget af området A, så förefaller mig detta förslag så anmärkningsvärdt, att jag svårigen kan taga detsamma för fullt allvarligt menadt, utan nära nog

Bih. till Riksd. Prot. 1899. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 74 Häft. (N:o 251).

känner mig frestad tro, att genom tryckfel en eller till äfventyrs två nollor blifvit vid köpeskillingens angifvande uteglömda.

Då emellertid något berigtigande i sådant hänseende ännu icke förekommit, får jag härmed kritisera förslaget, sådant det föreligger.

Vid granskning af kartan har jag då fått den uppfattningen, att de med A, X och X' betecknade områdena samfäldt lära komma att omfatta planen för den blifvande grufvestaden, hvilken måhända torde blifva öfre Norrlands största stad, och hvars invånareantal inom få år väntas skola uppgå till 10,000 personer. Af detta stadsplaneområde skulle enligt förslaget 304,5 hektar med den, efter kartan att döma, ingalunda sämsta belägenheten öfverlätas till bolaget, under det att endast 165 hektar skulle reserveras till försäljning åt enskilde.

Redan härutinnan synes mig ett stort missförhållande föreligga, ty nog borde bolaget, sedan dess grufintressen blifvit genom arrenderätten till områdena B och C i väsentlig mån tillgodosedda, kunna åtnöja sig med erhållande af eganderätt till ett vida mindre område, än nu är ifrågasatt.

Hvad härefter vidkommer köpeskillingens storlek, gifver densamma mig osökt anledning till följande fråga:

Kan det vara rimligt, att inemot $\frac{2}{3}$ af området för ett blifvande stadssamhälle skall säljas för 10,000 kronor?

Kan 16 kronor 50 öre tunnlandet vara skälig godtgörelse för ett område, hvarå en stad skall byggas?

Kan det vara meningen att äfven efter lika beräkningsgrund sälja tomter från områdena X och X'?

Eller, om så ej är förhållandet, kan det vara lämpligt, att ett bolag, som till följd af förefintlig brist i vår gruflagstiftning afgiftsfritt kommit i besittning af gruffyndigheter, värda omkring $\frac{1}{4}$ milliard kronor, och som sedermera genom statens tillmötesgående beredes tillfälle att afsätta sin malm, derutöfver skall gynnas framför andra samt så godt som gratis få en värdefull statsegendom till sig upplåten?

Eller kan det ändtligen låta tänka sig, att detta samma bolag, hvilket, efter hvad jag vill minnas, tillförene under vissa förutsättningar velat offra betydande belopp till stärkande af norra landsdelens försvar, nu skall vid närmare begrundande anse det med sin värdighet öfverensstämmande att emottaga en dylik present af staten?

Då jag svårligen kan föreställa mig, att dessa frågor kunna annorledes än nekande besvaras, men då jag å andra sidan anser det ligga i statens välförstådda intresse att, så långt rimligt är, gå bolaget till-

mötes samt derigenom främja en sund utveckling inom våra nordligaste bygder, tillåter jag mig hemställa,

att, med bifall i öfrigt till hvad Kongl. Maj:t i förevarande proposition föreslagit, högst 150 hektar af ofvanomförmälda med Litt. A betecknade område måtte till Luossavaara—Kiirunavaara aktiebolag under eganderätt upplätas, hvaremot återstoden af sagda egofigur måtte jemte områdena Litt. X och X' till enskilde afyttras, äfvensom att köpeskillingen för berörda 150 hektar måtte bestämmas till 100,000 kronor.

Derest statsutskottet skulle känna sig manadt att i större eller mindre mån biträda denna min hemställan, behagade utskottet i öfverensstämmelse dermed vidtaga de jemkningar i det kongl. förslagets bestämmelser, som deraf kunna föranledas.

Stockholm den 27 april 1899.

T. Zetterstrand.
